

УДК 612(092) НЕРУШ П.О.

ПАМ'ЯТИ ПРОФЕСОРА П.О. НЕРУША

18 лютого 2012 року на 72-му році життя після тяжкої та тривалої хвороби перестало битися серце талановитого вченого, педагога, чуйної та доброї людини – доктора медичних наук, професора кафедри фізіології ДЗ «Дніпропетровська медична академія» Петра Опанасовича Неруша.

Петро Опанасович народився у 1940 році в сім'ї робітників на Чернігівщині. Незважаючи на тяжкі повоєнні роки, юнаком володіла жага до знань та мрія в майбутньому займатися лікарською діяльністю. Після закінчення з відзнакою Київського медичного училища №2 ім. П.І.Гаврося П.О.Неруш вступив до Дніпропетровського медичного інституту. Ще зі студентської лави він зацікавився науковою роботою та став активним членом студентського наукового гуртка кафедри фармакології. Після закінчення в 1966 році з відзнакою ДМІ на цій же кафедрі розпочалася трудова діяльність Петра Опанасовича, де він пройшов шлях від старшого лаборанта до професора, доктора медичних наук.

Під керівництвом професора Г.О.Батрака в 1972 році П.О.Неруш виконав кандидатську дисертацію, присвячену порівняльній характеристиці біоелектричної активності й енергетичного обміну різних відділів кори головного мозку і таламуса за умов наркозу. Ним було встановлено, що ступінь порушення реактивності окремих структур ЦНС залежить від їх еволюційного розвитку.

Особлива сторінка життя П.О.Неруша – робота викладачем-консультантом з фармакології при медичному факультеті Камагуейського університету Республіки Куба. Досягненням П.О.Неруша було заснування нової кафедри фармакології цього університету, створення її навчально-методичної бази, підготовка науково-педагогічних працівників, організація експериментальної лабораторії.

У 1977 році П.О.Неруш почав роботу над докторською дисертацією, тема якої була присвячена ролі нейромедіаторних амінокислот в механізмах неврологічних станів та їх корекції. Ідея цієї дисертаційної роботи була підтримана вчителями Петра Опанасовича – чл.-кор. АМН СРСР К.С.Раєвським та професором В.О.Краузом. Докторська дисертація П.О.Неруша була блискуче захищена в 1991 році в спеціалізованій раді Інституту фармакології і токсикології

АМН СРСР (м. Москва). У науковій роботі була показана роль системи медіаторних амінокислот в інтегративній діяльності ЦНС за умов експериментального неврозу. Була висловлена гіпотеза про стратегію фармакокорекції невротичних порушень психотропними засобами анксиогенної дії, що активують мнестичні функції мозку шляхом нормалізації балансу нейромедіаторних амінокислот, а також вільних жирних кислот фосфоліпідів мозку.

Висока ерудиція, професіоналізм, організаційський та педагогічний талант, лекторська майстерність виділяли Петра Опанасовича на посаді завідувача кафедри нормальної фізіології (1993-2008 рр.). Наукові ідеї П.О. Неруша, що представляють один з актуальних напрямків фізіології – розкриття компенсаторних можливостей ЦНС за умов екстремальних станів – знайшли своє відображення у більше ніж 250 наукових працях, в тому числі одному відкритті, 4 винаходах та 2 монографіях. Під керівництвом Петра Опанасовича було захищено 5 кандидатських та 2 докторські дисертації. Окрім наукових ідей, учитель віддавав своїм учням майже батьківське тепло та душу, щиро радів їх успіхам та становленню, своїм невичерпним оптимізмом і нескінченним позитивом вселяв упевненість у досягненні мети.

Петро Опанасович Неруш завжди приділяв значну увагу удосконаленню навчально-мето-

дичної роботи у рамках впровадження новітніх навчальних технологій вищої медичної освіти як на посаді замісника ЦМК академії, так і в межах кафедри. Це знайшло свій розвиток і підтримку в 15 опублікованих науково-методичних роботах і доповідях на спільних міжнародних конференціях ДЦМА і медичної школи Рочестерського університету США (1996 р.); на міжнародних наукових конференціях з сучасних проблем реформування вищої школи і підготовки фахівців у вищих медичних навчальних закладах України.

Професор П.О.Неруш постійно займався громадською діяльністю – довгий час був членом правління Українського фізіологічного товариства та українського товариства нейронаук, членом комісії з медицини науково-методичної

ради МОН України, редакційної ради «Фізіологічного журналу» та журналу «Медичні перспективи». За свою трудову діяльність Петро Опанасович був нагороджений знаками «Відмінник охорони здоров'я», «За відмінні успіхи у роботі», численними дипломами та міжнародними сертифікатами, пам'ятною медаллю академіка П. Капіци та срібною – академіка І. Павлова за розвиток медицини й охорони здоров'я.

Окрім ділових і професійних якостей, Петра Опанасовича виділяли суто людські риси. Його душевне тепло, людяність, доброта, висока порядність та інтелігентність, співчутливість до кожного надовго будуть залишатися у пам'яті колег, учнів, друзів. Світлій людині, Петру Опанасовичу Нерушу, світла пам'ять.

*Дніпропетровське обласне відділення українського фізіологічного товариства
та товариства нейронаук
ректорат
профспілкова організація
колектив кафедри фізіології ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»*